

Verdensmål for
bæredygtig udvikling

2020

Sammen skaber vi viden for et bæredygtigt samfund

Sammen skaber vi viden for et bæredygtigt samfund

Roskilde Universitet ønsker at være forbillede og drivkraft i en bæredygtig omstilling og bidrage til fælles løsninger på lokale og globale udfordringer. Det gør vi ved at bygge på vores styrker inden for forskning, uddannelse og samarbejde samt ansvarlig universitetsdrift.

Et vigtigt værktøj for at udvikle fælles løsninger og indsatser er FN's verdensmål for bæredygtig udvikling. De 17 verdensmål (SDG) har givet os et fælles sprog, som går på tværs af sektorer, landegrænser og kulturer. Et sprog, der sætter os i stand til at samarbejde og samskabe viden inden for en fælles problematik. Verdensmålenes særlige styrke er, at de både dækker over den miljømæssige, den sociale og den økonomiske bæredygtighed og forholder sig til vigtige forudsætninger som fred og partnerskaber. Fem parametre som FN selv kategoriserer under overskrifterne *planet, people, prosperity, peace og partnerships*.

Den helhedsorientering som FN's bæredygtighedsbegreb bygger på, tydeliggør verdensmålenes gensidige afhængighed og konsekvens og dermed de globale udfordrings kompleksitet. Det kalder på tværfaglige løsninger på tværs af sektorer, og her har Roskilde Universitet som følge af vores erfaring og ekspertise inden for problemorienteret projektarbejde, kollaboration og tværfaglighed en vigtig rolle. Vi kan skabe de vigtige forbindelser mellem komplekse udfordringer, partnere og løsninger.

Den rolle tager vi alvorligt, og det er vores strategi "RUC2030: Interconnected" et udtryk for. Titlens understregning af forbundethed trækker tråde til en verdensmålspointe, nemlig at det er i sammenhængene og partnerskaberne udviklingen sker. Det er i det udviklingsrum vi kan samskabe viden for et bæredygtigt samfund.

Denne publikation er en invitation ind i vores arbejdsrum, hvor I kan se en række eksempler på, hvordan vores aktiviteter er relevante i en verdensmåls-kontekst. For vores forskning gælder det, at frihed og grundforskning stadig er grundprincipper, og derfor skal eksemplerne her ikke opfattes som verdensmålsforskning, men som forskning der kan være relevant for verdensmålene. Et tematisk slægtskab der peger på bredden og samfundsrelevansen i vores forskning.

Læs denne publikation som en invitation til en samskabelsesproces, hvor vi udfolder en hypotese, bevæger os i grænsfeltet mellem det kendte og det ukendte, og sammen får skabt netop den type viden, som kan vise sig uundværlig i en kompleks og foranderlig verden.

God læselyst

Hanne Leth Andersen

Rektor på Roskilde Universitet

Indhold

Forord	2
Indhold	3
Om rapporten	4
Kort om Roskilde Universitet	5
Verdensmål 1 – Afskaf fattigdom	6
Verdensmål 2 – Stop sult	7
Verdensmål 3 – Sundhed og trivsel	8
Verdensmål 4 – Kvalitetsuddannelse	10
Verdensmål 5 – Ligestilling mellem kønnene	13
Verdensmål 6 – Rent vand og sanitet	14
Verdensmål 7 – Bæredygtig energi	15
Verdensmål 8 – Anstændige jobs og økonomisk vækst	16
Verdensmål 9 – Industri, innovation og infrastruktur	18
Verdensmål 10 – Mindre ulighed	19
Verdensmål 11 – Bæredygtige byer og lokalsamfund	20
Verdensmål 12 – Ansvarligt forbrug og produktion	22
Verdensmål 13 – Klimaindsats	23
Verdensmål 14 – Livet i havet	24
Verdensmål 15 – Livet på land	25
Verdensmål 16 – Fred, retfærdighed og stærke institutioner	26
Verdensmål 17 – Partnerskaber for handling	28
Referencer	30

Om rapporten

Denne publikation er det første bud på en SDG-rapport på Roskilde Universitet. Den tager form af et eksempel-katalog over aktiviteter, der direkte eller indirekte relaterer til FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling set anskuet som temaer. Kataloget forholder sig ikke til delmål eller indikatorer for verdensmålene, men præsenterer eksempler på aktiviteter, der kan bidrage til viden, erfaringsdeling og inspiration inden for de temaer, som verdensmålene beskæftiger sig med.

I efteråret 2019 indledte Roskilde Universitet arbejdet med at kortlægge vores aktiviteter (forskning, uddannelse, samarbejde og campus) inden for bæredygtighed med en vished om, at tingene hele tiden er i bevægelse, og at vi næppe ville opnå et fuldt billede. Derfor er dette katalog ikke udtømmende, men en foreløbig, centralt udvalgt, opsamling over det, der er kendskab til. Der er også ældre eksempler, som antyder de lange linjer i arbejdet.

Målgruppen for denne publikation er både ekstern og intern. Eksterne samarbejdspartnere og andre der er interesserede i RUC får et indblik i spændende aktiviteter og måske inspiration til samarbejder. RUC'erne selv får et mere samlet blik på RUC's bæredygtighedsaktiviteter og forhåbentlig en pejling af muligheder for at bidrage.

Derfor opfordres undervisere og studieledere til at gøre opmærksom på bæredygtigheds-elementer i undervisningen, og administrativt ansatte til at fortælle om interessante projekter og initiativer. Skriv gerne til groenne@ruc.dk.

Opgaven med at kortlægge bæredygtighedsrelevant forskning kræver i særdeleshed forskernes egne input, og vi opfordrer alle forskere på RUC, der kan relatere sit arbejde til bæredygtighed om følge vejledningen på dette link: <https://typo3.ruc.dk/fileadmin/assets/forskning/Forskningsportal/websites/Manualer/Opret-emneord-i-Pure.pdf>

Ikon-forklaring Kataloget er inddelt i 17 kapitler, et kapitel for hvert verdensmål. Ud for hver aktivitet er angivet et symbol, som indikerer om aktiviteten har form af hhv. forskning, uddannelse, samarbejde eller campus. En aktivitet kan godt være en kombination af flere former.	
 Forskning	 Uddannelse
 Samarbejde	 Campus

Roskilde Universitet

Kort om Roskilde Universitet

Roskilde Universitet har ét samlet campus i Trekroner bydel, der grænser op til Roskilde by. Institutterne har hvert deres fysiske centrum på campus, samtidig vil studerende opleve, at undervisning kan foregå på hele campus bl.a. som følge af tværfagligheden, der er indarbejdet i alt fra uddannelsesstruktur til fysiske rammer.

På campus findes FabLab, BioFabLab, Thirdroom, ExperienceLab, Flex Lab (VR) og universitetsbiblioteket, som er åbne for offentligheden. Universitetet driver derudover kursuscenteret Søminestationen i Dragerup Skov ved Isefjorden, som rummer undervisningslokaler og laboratorier, der benyttes til feltkurser, seminarer og lignende arrangementer i forbindelse med både forskning og uddannelse på universitetet.

Fire institutter:

- Kommunikation og Humanistisk Videnskab (IKH)
- Mennesker og Teknologi (IMT)
- Naturvidenskab og Miljø (INM)
- Samfundsvidenskab og Erhverv (ISE)

Nøgletal (2020)

- 7.600 ordinære studerende – heraf 15 % internationale studerende
- 160 ph.d.-studerende
- 950 ansatte (årsværk)
- 20+ forskningscentre
- 50+ forskningsgrupper

Tema: Verdensmål 1 – Afskaf fattigdom

Temaet kan handle om økonomisk stabilitet og sikring af velstand. Hvilke mekanismer fører til eller afhjælper fattigdom? Økonomiske modeller, ulandsbistand eller velfærdsstaten. Hvilke mekanismer virker i hvilke kontekster, og hvilke konsekvenser kan en nationalstats aktiviteter have for et andet lands velstandsniveau? Hvordan defineres fattigdom, hvilke målemetoder anvendes i hvilke lande, med hvilken konsekvens?

🔍 Forskning i social bæredygtighed

En gruppe forskere, alle tilknyttet Forskningsgruppen Organisering, Etik og Bæredygtighed/OrgESS på Roskilde Universitet, har i 2020 udgivet bogen 'Social bæredygtighed - begreb, felt, kritik'. Bogen er et tværfagligt bidrag til bedre at kunne forstå ideen om social bæredygtighed. I bogen diskuterer forfatterne begrebet og dets muligheder og begrænsninger. Social bæredygtighed er, at et lands ressourcer fordeles retfærdigt, og at vi er solidariske over for de mennesker, som ikke har de samme ressourcer som os selv. Der er en generel etisk forpligtelse til at anerkende vores medmennesker som ligeværdige og frie. Hvis man stræber efter et samfund med lighed, er det vigtigt at understøtte solidaritet og social bæredygtighed igennem socialøkonomiske virksomheder, hvor forskellige aktører får mulighed for at deltage og få medindflydelse på organisationers udvikling og drift, hvilket medvirker til at forebygge ulighed og fremme sammenhængskraften i samfundet. I bogen konkluderer forskerne, at social bæredygtighed har tendens til at stå i skyggen af økonomisk bæredygtighed.¹

🔍 Socialt Innovativt Vidensarbejde (SIV)

Forskningsprojektet har overordnet fokus på at undersøge konsekvenserne af den globale og teknologiske udvikling for vidensarbejdere, hvor nogle af opmærksomhederne er nye typer af ulighed, usikkerhed, arbejdsintensivering og ulige arbejdsvilkår. Fokus er danske arbejdsvilkår og ikke som formuleret i FN verdensmålene i relation til forhold i 'Syd'. SIV-projektet samarbejder med en kommerciel virksomhed om udviklingen af digitale læringsspil, der har fokus på at forbedre trivsel på baggrund af de forandringer den globale og teknologiske udvikling skaber. Alle spil i SIV har til hensigt at skabe mulighed for læring om vigtige dilemmaer, der skal sikre en øgning af social bæredygtighed.²

Tema: Verdensmål 2 – Stop sult

Temaet kan handle om handle om ernæring, fødevarerestabilitet (food security) og adgang/kendskab til nærende madkultur. Hvordan fungerer fødevarer systemer/ fødevarerforbrug/ madspild, hvilken betydning har landbrug og fødevarerproduktion for sult og ernærings-udfordringer, hvordan udvikler madkulturen sig og med hvilke konsekvenser? Hvilke mekanismer relaterer sig til sultkatastrofer og/eller ernæringsproblemer?

🔍 Forskning i hungersnødskatastrofer

Hungersnød er den måske mest oversete af alle katastrofer. FN estimerer, at 821 millioner mennesker led af sult i 2018, hvilket gør sult og fejlnæring til den største helbredstrussel på verdensplan.³ Professor Olivier Rubin, professor (MSO) ved RUC's Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv, har i 10 år forsket i, hvorfor globaliseringen og den teknologiske udvikling ikke for længst har udryddet hungersnød. I dag opstår hungersnød i skrøbelige eller fejlslagne stater og er meget mere forbundet med politisk uro og konflikt, end det var tilfældet for bare 30 eller 40 år siden. Dengang skyldtes hungersnød oftere fejlslagen fødevarerproduktion eller markedsfejl. I dag er det mere politiske forhold, det handler om.⁴

🔍 + 👥 Byers bæredygtige fødevarer systemer

I det internationale forskningsprojekt FOOD TRAILS skal Niels Heine Kristensen, der er professor på RUC og leder den danske del af forskningsprojektet, være med til at udvikle metoder, som europæiske byer kan bruge i deres fødevarerpolitikker. Formålet med projektet er opbygge og dele evidens, som beslutningstagere kan bruge i opbygning af mere bæredygtige fødevarer systemer med særlig fokus på at styrke regionale og cirkulære fødevarer systemer. Det skal ske ved hjælp af såkaldte living labs, der er inddragende metoder, som bliver benyttet og evalueret i konkrete praksisser, i byerne på tværs af Europa. Roskilde Universitet og Københavns Kommune står for den danske del af projektet, hvor København er en af projektets 11 partnerbyer. Roskilde Universitet vil arbejde tæt sammen med Københavns Kommune for at undersøge, hvordan offentlige indkøb kan bruges til at udvikle bæredygtige cirkulære fødevarer systemer, der bygger videre på Københavns Kommunes erfaring med offentlige indkøb af økologisk mad og kommunens arbejde med at finde metoder til at realisere den nye mad- og måltidsstrategi.

Tema: Verdensmål 3 - Sundhed og trivsel

Temaet kan handle om fx sundhedsniveau, sygdomsbyrde (infektions- vs. ikke-smitsomme sygdomme), sundhedsvæsenets resiliens, fødevarerikkerhed (food safety), vold og overgreb. Hvilken betydning har vacciner for børnedødelighed, hvilken betydning har børnedødelighed for familiestruktur og velstand? Hvordan stabiliseres sundhed og trivsel i en globaliseret verden, hvor velstandsniveau, kultur og værdier varierer? Hvilken betydning har migration, sult, klimaforandringer for sundhed og trivsel? Hvilke mekanismer har indflydelse på vold og overgreb?

⚙ Social- og psykologhjælp til studerende

Dårlig mental sundhed udgør 25% af Danmarks totale sygdomsbyrde og er dermed er den største sygdomsbyrde i Danmark.⁵ Blandt 16-24 årige oplever 12,9% af mænd og 23,8% af kvinder dårligt mentalt helbred. Dette er en stigning siden 2010, og netop aldersgruppe 16-24 årige har set den største stigning fra 2010 til 2017.⁶ Dertil kommer, at hver tredje studerende i 2019 følte sig meget stresset.⁷ For at modvirke denne tendens, og for sikre studerende den bedste chance for at gennemføre deres studier, tilbyder RUC gratis social-, psykologisk- og psykiatrisk rådgivning til alle studerende gennem 'Studenterrådgivningen'. Et team af psykologer, socialrådgivere med psykoterapeutisk efteruddannelse og psykiatriske speciallægekonsulenter står klar til, gennem individuelle samtaler, at tilbyde hjælp og vejledning i forbindelse med stress, nedtrykthed, studietvivl, depression, tab, sorg, gruppekonflikter mm. RUC har også en præst på campus, som tilbyder personlige samtaler til studerende, der har behov for hjælp og vejledning til personlige problemer, uanset trosretning.⁸

🔍 + 👤 Effektiv kræftbehandling med matematik

RUC's fagmiljø i matematisk biovidenskab er én blandt få grupper i Europa, der har specialiseret sig i matematisk kræftforskning. Matematikere på Roskilde Universitet har i et samarbejde med kræftlæger på Sjællands Universitetshospital udviklet matematiske modeller for, hvordan normal blodproduktion, udvikling af blodkræft og inflammation gensidigt påvirker hinanden. Sammenholdt med blodprøver fra den enkelte patient kan modellerne guide til en mere effektiv og individualiseret kræftbehandling. Det er centralt for den matematiske kræftforskning på Roskilde Universitet, at den sker i et tæt, forpligtende samarbejde med en klinisk afdeling på et hospital – og på baggrund af en konkret henvendelse, hvor læger ønsker en større matematisk indsigt for at kunne sammenligne effekten af forskellige behandlinger. Læger og forskere på tværs af naturvidenskab på Roskilde Universitet har sammen kunnet optimere, hvad der præcis skal måles på i blodprøverne for at kunne opstille præcise modeller, som kan guide til bedre diagnoser og behandlingsforløb.⁹

🔍 + 👤 Børneinddragelse i det familieretslige system

Skilsmisser kan være konfliktfyldte, og det kan gå ud over børns trivsel og udvikling. Forskning og erfaringer viser, at det kan påvirke børn negativt i forhold til deres mentale helbred, sociale relationer og engagement i forbindelse med uddannelse. I et nyere forskningsprojekt skal parterne undersøge, hvordan børneinddragelse kan forbedre den støtte, som børn og forældre modtager, og derigennem afbøde de potentielt negative konsekvenser ved en skilsmisse. Professor Hanne Warming fra Roskilde Universitet leder forskningsprojektet, der desuden har Professionshøjskolen Absalons Center for Socialt Arbejde og Forvaltning og Familieretshuset som partnere. Familieretshuset blev oprettet ud fra en ambition om at bringe børn bedst muligt gennem familiens brud, og derfor er der i Familieretshuset oprettet en særlig børneenhed, som tager hånd om barnet gennem processen, og som skal skabe rum for børnenes inddragelse. Projektets formål er at styrke og kvalificere disse bestræbelser ved at producere ny grundvidenskabelig viden om de dynamikker, der skaber børns trivsel og mistrivsel samt forskningsbaseret udvikling og implementering af denne viden og nye metoder til at tale med og få indblik i børnenes perspektiver.¹⁰

Karakterisering af epidemier og pandemier gennem matematik

Lone Simonsen, professor på Institut for Naturvidenskab og Miljø på Roskilde Universitet, har forsket i epidemier og pandemier i en årrække. Lone Simonsen arbejder sammen med bl.a. Viggo Andreassen, som er lektor i matematik på RUC, og som henholdsvis epidemiolog og matematiker opererer de i det tværfaglige felt mellem biologi og matematik. En del af arbejdet har handlet om at finde historisk materiale i danske arkiver, som er bedre og mere detaljerede end så mange andre steder i verden. De samarbejder desuden med et internationalt netværk af forskere fra andre felter som geografi, historie, fysik og demografi. Hun og kolleger prøver at finde ud af, hvad der særligt karakteriserer den enkelte pandemi, pandemiernes såkaldte 'signature features'. Sammen med Viggo Andreassen bruger Lone Simonsen matematiske modeller til at finde disse kendetegn ved at se på mønstre i eksempelvis alder, tid og geografi.¹¹

RUC-forskere myndighedsbetjener ministerie om COVID-19

Under ledelse af Statens Serum Institut skal eksperter fra Roskilde Universitet og en række andre samarbejdspartnere varetage myndighedsbetjeningen i relation til matematiske modeller på COVID-19-området. Den nye samarbejdsaftale er en myndighedsbetjeningsopgave for Sundheds- og Ældreministeriet. RUC har unikke kompetencer inden for matematisk biovidenskab og matematisk sygdomsmodellering - og står nu direkte til rådighed for de danske sundhedsmyndigheder sammen med kollegaer på tværs af danske forskningsmiljøer. Ekspertgruppen skal på baggrund af sine analyser formidle viden om udvikling og prognoser vedrørende COVID-19 til Sundheds- og Ældreministeriet og andre offentlige myndigheder. Arbejdet er igangsat af Sundheds- og Ældreministeriet og ledes af Statens Serum Institut med overlæge Robert Skov, Infektionsberedskabet, som projektleder. Fra RUC deltager professor i folkesundhedsvidenskab Lone Simonsen og lektor i matematik Viggo Andreassen fra Institut for Naturvidenskab og Miljø.¹²

Tidlige, nye sygdomstegn

30-årige Fatima AlZahra'a Alatraktchi, adjunkt på Institut for Naturvidenskab og Miljø, er allerede et velanskrevet navn i forskerverdenen for sit arbejde med at opspore helt tidlige sygdomstegn hos mennesker. Hendes forskning handler om at finde helt tidlige tegn på, at en sygdom er ved at udvikle sig i et menneske. Når en sygdom er på et helt tidligt stadie, hvor man normalt endnu ikke vil kunne se, at den er under udvikling, sker der ting i kroppen på et molekylært plan, som afslører sygdommen. Kunsten er så at lave sensorer, som kan måle disse bittesmå forandringer og det er her, Fatima AlZahra'a Alatraktchi er førende på sit felt. I dag kan det tage lang tid at få stillet en korrekt diagnose. En tidligere diagnose med den korrekte behandling kan i bedste tilfælde redde liv. For at kunne nå nye resultater, har Fatima AlZahra'a Alatraktchi allieret sig med forskere med helt andre kompetencer, eksempelvis kemikere, som hun er omgivet af på RUC.¹³

Master i sundhedsfremme

Master i Sundhedsfremme (MSF) bygger på humanistiske og samfundsvidenskabelige tilgange til sundhed og sundhedsfremme. MSF er tværfaglig, erfaringsbaseret og projektorganiseret. De studerende arbejder med konkrete sundhedsfremmeproblemstillinger og opnår kompetence til at forholde sig teoretisk, analytisk og kritisk til disse. Sundhedsfremme forstås som processer, der sætter mennesker i stand til i højere grad at kunne mestre og forbedre egen sundhed, individuelt og kollektivt. Sundhed indeholder fysiske, mentale og sociale dimensioner og ses som en ressource i det daglige liv, ikke som et mål i sig selv. Sundhedsfremme er mere end forebyggelse og behandling, men kan være involveret i begge. Nøglebegreber inden for sundhedsfremme er deltagerinvolvering, meningsfuldhed og handlekompetence både på det individuelle, kollektive og strukturelle niveau. En central udfordring i det sundhedsfremmende arbejde er den sociale ulighed i sundhed, der er stigende. Uddannelsen kvalificerer til at kunne udføre kvalitative undersøgelser af social ulighed i sundhed og kunne planlægge indsatser i forhold hertil.¹⁴

4 KVALITETS- UDDANNELSE

Tema: Verdensmål 4 – Kvalitetsuddannelse

Temaet kan handle om uddannelse, lige adgang, pædagogik, verdensborgerskab, medier. Hvad er kvalitetsuddannelse, hvordan sikres den bedste læring, hvilken betydning har uddannelse i hvilken kontekst? Hvilken betydning har forskellige uddannelsesfokus fx STEM vs. humaniora og samfundsvidenskab? Hvilken betydning har uddannelse for lighed og udvikling? Verdens-, samfunds-, kultur-, bæredygtigheds-, økonomisk forståelse. Hvilke uddannelses-/dannelses-/oplysningsopgaver løftes gennem medier, journalistik og andre oplysningsinstitutioner, hvordan løftes de og med hvilke konsekvenser?

⚙ Problemorienteret projektlæring (PPL)

Siden sin grundlæggelse i 1972, har RUC praktiseret og udviklet problemorienteret projektlæring (PPL). PPL er en forskningsbaseret pædagogisk model,¹⁵ som bygger på syv principper, der udgør vores fælles pejlemærker for uddannelse. De syv principper er projektarbejde, problemorientering, tværfaglighed, deltagerstyring, eksemplaritet, gruppearbejde og internationalt blik og udsyn.¹⁶

🔍 Forskning i problemorienteret projektlæring (PPL)

De sidste snart 50 år har Roskilde Universitet udviklet problemorienteret projektlæring (PPL). Dette forbinder Roskilde Universitet med andre danske og internationale universiteter, som arbejder med forskellige varianter af problembaseret pædagogik. I 2018 besluttede Roskilde Universitet at oprette Forskningscenter for Problemorienteret Projektlæring (RUC-PPL). Centret forsker i PPL i dets forskellige aspekter fra læringsteori, politik, situeret praksis, uddannelseshistorie og -filosofi til spørgsmål om evidens og effektmåling. RUC-PPL tilstræber at bidrage til national og international forskningsbaseret af både teoretiske og praktiske aspekter af PPL. Centret afholder workshops og konferencer, er vært for gæsteforskere og støtter udvikling af projektideer, videnskabelige publikationer, formidling og fondsansøgninger relateret til PPL og didaktisk udvikling i relation til PPL.¹⁷

⚙ Reality Bites mentorordning

Studerende kan søge om at få en mentor på 1. semester og få adgang til alle de guldgruber, som andre studerende har samlet gennem deres studietid på RUC. Som en del af en mentorgruppe på 3-5 nye studerende får den studerende mulighed for at sparre med andre, der står i samme situation som dem selv. Samtidig har de studerende en mentor, der har gået mindst to år på RUC, som er klar til at dele sine erfaringer om netop den tid man som ny studerende står i. Deltagelse i mentorordningen er gratis, men der forventes stort engagement i mentorgruppen, så den studerende kan give sig selv og de andre den bedst mulige studiestart.¹⁸

⚙ Guidebog til nye studerende til Roskilde Universitet

Hvert år udgiver RUC guidebogen 'RUC on the go' til nye studerende for at give dem en god studiestart på et universitet med en særlig uddannelsesmodel. Den er inspireret af traditionelle guidebøger, som fortæller studerende om destinationens must-see seværdigheder, giver en introduktion til lokal lingo og giver et indblik i den lokale historie og identitet. I guidebogen findes fakta om universitetet, introduktion til det universitetspolitiske system, strategiske prioriteringer og vores uddannelsesmodel.¹⁹

⚙ Håndbog til projektgruppearbejde

Som studerende på RUC bliver du fra begyndelsen af din uddannelse trænet i at arbejde sammen med dine medstuderende i projektgrupper. Professor Eva Bendix Petersen og ph.d.-studerende Kasper Anthon Sørensen har skrevet håndbogen om at arbejde i projektgrupper. Bogen sætter fokus på nogle af de udfordringer, projektgrupper

ofte oplever – og giver konkrete værktøjer til at understøtte projektgruppens arbejde. Bogens fokus ligger i højere grad på handlinger frem for personligheder, hvilket vil sige, hvad de studerende kan gøre for, at gruppearbejdet bliver lærerigt og produktivt for alle – uanset hvem man er i gruppe med. I bogen præsenterer forfatterne argumenterne for gruppe- og projektarbejdet, ligesom læseren får konkrete værktøjer til at facilitere produktive gruppemøder og styre projektet, så læringsfællesskabet styrkes, og den studerende får nogle råd til, hvordan man konkret kan planlægge og styre projektet fra idéudvikling til afsluttet eksamen. Bogen fokuserer også på, hvordan man kan forstå udfordringer og konflikter i samarbejdet, og hvad man kan gøre, hvis samarbejdet bliver uproduktivt. Alt i alt en bog, som alle studerende på RUC kan have gavn af at læse. Roskilde Universitet uddeler et eksemplar af bogen til alle nye bachelorstuderende de næste tre år (2019-2021), som led i en indsats for at styrke den fælles viden om projekt- og gruppearbejdet.²⁰

+ + Living Labs

På RUC har vi en række labs, der skaber et fysisk rum for nysgerrige og eksperimenterende sjæle. Her er adgang for både studerende, forskere, erhverv og privatpersoner ud fra ønsket om at dele vores viden med verden og selv blive klogere – sammen med verden.

FabLab RUC er et åbent fabrikationslaboratorium, rapid prototyping-laboratorie og digitalt produktionsværksted, der drives af HUMTEK's teknologiguruer. FabLab er åbent for alle, så man behøver ikke være studerende eller forsker ved RUC. I FabLab kan man arbejde med træ, plast, metal, stof, elektronik, programmering, digital produktion, VR og Augmented Reality.

ThirdRoom er en platform skabt i samarbejde med studerende på Roskilde Universitet og designet til at styrke en digital samarbejdende læringskultur fx omkring FNs verdensmål. ThirdRoom har til formål at skabe et kontemplativt, respektfuldt sted, hvor levende vidennetværk og projekter kan vokse og inspirere til meningsfulde forbindelser og innovationer.

DigitalMediaLab er et digitalt og fysisk laboratorium, der giver anbefalinger og adgang til datakilder, værktøjer og metoder til håndtering af digitale data, samt at udvikle nye værktøjer og metoder til forståelse og analyse af den enorme og eksponentielt stigende mængde data, der er tilgængeligt i vores stadig mere medierede liv og samfund.

Experience Lab er et eksperimentelt og eksplorativt laboratorium som forsker i oplevelse og interaktion. Et tværfagligt team af forskere fra Computer Science, Performance Design, Kommunikation og Business arbejder æstetisk, teknologisk og designbaseret med udvikling af interaktion, rum, oplevelse og intelligente teknologier og komplekse vidensformer.²¹

Forskningscenter for Socialt Entreprenørskab

Center for Socialt Entreprenørskab er væksthus for kompetenceudvikling for aktører især i den tredje sektors frivillige organisationer, selvejende institutioner og NGO'er, der er engagerede i sociale innovationsprocesser. Både den offentlige og den private sektor har tradition for at sikre medarbejdere kompetencer inden for styring, organisation og management. Det civile samfunds organisationer har ikke den samme tradition for at sikre ledere og medarbejdere videreuddannelse og kompetenceudvikling. Det er centrets målsætning at blive en central og efterspurgt platform for disse organisationers mulighed for at matche det videns- og kompetencegrundlag, som gør sig gældende i de organisationer, de samarbejder med. En uddannelse ved Center for Socialt Entreprenørskab kvalificerer til at lede nye former for socialt arbejde, hvor andre end formelt uddannet og offentligt ansat fagpersonale påtager sig et ansvar.²²

Enheden for Akademisk Efteruddannelse (EAE)

Enheden for Akademisk Efteruddannelse (EAE) varetager akademisk efteruddannelse af videnskabelige medarbejdere ved Roskilde Universitet på områderne undervisning, uddannelsesledelse, forskningsledelse, formidling og forskning. EAE står centralt i formidlingen og udviklingen af Roskilde Universitets særlige pædagogik, problemorienteret projektlæring (PPL). Enheden har til opgave at styrke denne pædagogik i teori og praksis, gennem uddannelse, forskning og formidling. EAE bidrager til Roskilde Universitets kvalitetsudvikling.

⚙️ + 🔍 + 👤 Forskningscenter Center for Virtuelle Læringsteknologier

Center for Virtuelle Læringsteknologier fokuserer på aktiviteter i tre overlappende spor:

⚙️ at integrere virtuelle læringsteknologier, herunder særligt VR, i undervisningen på RUCs naturvidenskabelige bacheloruddannelse. Der er i dag en stor interesse omkring, hvordan VR- og 3D-interaktive simulationer kan bruges inden for undervisning og læring, fordi teknologierne kan udvide de traditionelle grænser for undervisningen. F.eks. kan den studerende få adgang til virtuelt at øve sig på laboratorieforsøg, der normalt ikke kan gennemføres, fordi de tager for lang tid, er for dyre eller farlige. Den studerende kan også i VR få visualiseret de bagvedliggende naturvidenskabelige teorier og processer samt se og interagere med det, der ellers er usynligt, f.eks. mikroskopiske celler og molekyler. Simuleringerne er udviklet af den danske tech-virksomhed, Labster. Pædagogisk og didaktisk udvikling er centralt for centerets arbejde. Ambitionen er, at læringsteknologierne skal komplementere den traditionelle naturvidenskabelige undervisning, og der arbejdes derfor med blended- og flipped learning-studiearbejdsformer. Det betyder, at der er en intention om, at teknologierne skal understøtte og fremme de studerendes læring, og samtidig er det også målet at udvikle en model for, hvordan virtuelle læringsteknologier kan tænkes ind i RUCs særkende: problemorienteret projektlæring.

🔍 at forske i virtuelle læringsteknologier. Forskning i virtuelle læringsteknologier er en anden grundpille i centerets aktiviteter. Centeret har derfor igangsat forskningsprojektet *Impacts of Virtual Learning Technology in Science Education*. Forskningsprojektet består af en todelt tilgang til at forstå påvirkningen af immersive teknologier såsom virtual reality (VR) i videnskabelig undervisning. I den første del sigtes der efter at udvikle og teste pædagogiske tilgange som integrerer 3D såvel som VR simulationer, udviklet af Labster, ind i pensum for RUCs bacheloruddannelse i Biotechnologi. Testningen af de integrerede pædagogiske tilgange vil blive udført i form af en forløbsundersøgelse over et år. I den anden del af forskningsprojektet er planen at udføre et design-based research (DBR) studie, som vil involvere in-house design, udvikling og testning af VR-miljøer for at fremme embodied learning af bacheloruddannelsens videnskabelige koncepter. Designet og testningen af disse VR miljøer vil blive inspireret af samtidens perspektiver og principper for inden for extended, embodied og situated cognition; dermed med primært fokus på lærings-design princippet *interactivity*.²³

👤 at samarbejde og dele viden på tværs af RUC, med de danske universiteter, med regionale, nationale og internationale partnere og relevante virksomheder. Centeret har taget initiativ til at etablere et netværk på tværs af de danske universiteter med fokus på VR som læringsteknologi. Netværket består pt. af: Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet, Roskilde Universitet, Aalborg Universitet, Danmarks Tekniske Universitet og Copenhagen Business School.²⁴

Tema: Verdensmål 5 - Ligestilling mellem kønnene

Temaet kan handle om køn, lige muligheder, ligestilling, overgreb, partnervold, forældreorlov og karriere. Hvilke systemer har betydning for ligestilling mellem køn, hvordan er udviklingen i kønsdefinition (sex vs. gender)? Diskrimination ift. køn og seksualitet. Overgreb og systematisk vold på baggrund af køn og seksualitet fx tvangsægteskaber, hadsforbrydelser, #metoo og Incel-kultur. Sprog, kunstig intelligens og mediers fastholdelse eller udfordring af kønsstrukturer. Betydningen af lovgivning fx kvotesystemer og værnepligt.

⚙️ + 🎓 Seminar om sexismen

Den 16. november 2020 blev et seminar om sexismen afholdt, som satte fokus på vores adfærd og kulturelle rammer i forhold til sexismen, med særligt fokus på de studerende, både indbyrdes og i forhold til undervisere og administrative medarbejdere. Seminaret tog afsæt i et behov for at tale om, hvilke udfordringer der ligger i de forskellige kontekster og et ønske om at høre deltagernes holdninger og indspil til, hvordan vi kan arbejde konstruktivt med bekæmpelsen af sexismen. Udgangspunktet for seminaret er indlæg v. Mathilde Elisa Vendelholz og Marc Backhausen Erichsen fra Studenterrådet, Karoline Lykke Nyborg og Natali Rohde, der har skrevet speciale om kønsulighed blandt studerende, og hvordan kønnede værdier reproduceres i den akademiske institution samt lektor Lene Bull Christiansen. Ordstyrer var Hanne Leth Andersen, Rektor på RUC.²⁵

🔍 Køn, magt og mangfoldighed

En række forskere forskningscenteret Køn, Magt og Mangfoldighed på Roskilde Universitet står bag bogen 'Køn, magt og mangfoldighed'. Forskningscenteret, som også fungerer som et mødested, er for studerende, forskere og praktikere, der interesserer sig for tværvideenskabelig problemorienteret kønsforskning med et mangfoldighedsperspektiv. Bogen giver et aktuelt indblik i kønsforskningen. Den viser spændvidden i forskningsområdet, som handler om alt fra social dumping over unge fædre og kvindegrupper i Folketinget til køn, race og etnicitet. Bogen belyser, at selvom køn og ligestilling fylder meget i den samfundsmæssige debat, så er der fortsat mange problemer med ligestillingen, fordi den ofte bliver undermineret i praksis. Det sker blandt andet, fordi politikker ikke bliver implementeret ordentligt, og fordi ligestillingen bliver modarbejdet af en daglig praksis i form af eksempelvis hverdagssexisme eller latterliggørelse. Bogen handler også om forholdet mellem det private og det politiske, og så undersøger også, hvordan neoliberalisme som ideologi, politik og økonomi forstærker kønsmagtforhold.²⁶

⚙️ Ligestillings- og mangfoldighedsudvalg

I 2017 blev der nedsat et Ligestillings- og mangfoldighedsudvalg på RUC, og i foråret 2020 genoptog udvalget arbejdet. Prorektor på RUC, Peter Kjær, er blevet formand for udvalget, som derudover består af repræsentanter for RUC's videnskabelige personale (VIP), repræsentanter for RUC's tekniske og administrative personale (TAP) samt repræsentanter for de studerende. Formålet med udvalget er, at identificere mulige problemstillinger, komme med bud på løsninger og at sætte ligestilling på dagsordenen på RUC.²⁷

⚙️ Uni-sex toiletter på campus

På RUC campus er alle toiletter uni-sex.

Tema: Verdensmål 6 - Rent vand og sanitet

Temaet kan handle om tilgængelighed og bæredygtig forvaltning af vand og sanitet i form af sikkert, rent drikkevand, sanitet og faciliteter til håndvask. Planlægning, forvaltning, indvinding, sikring, etablering, distribuering og monitorering af drikkevandsforsyning og spildevandshåndtering, samt faciliteter forbundet hermed. Vurdering, planlægning, forvaltning af øget efterspørgsel på sikkert, rent drikkevand, samt af trusler mod drikkevands- og sanitetssikkerheden, såsom tørke og oversvømmelser som følge af klimaforandringer.

⚙ Automatisk overvågning af vandlækage

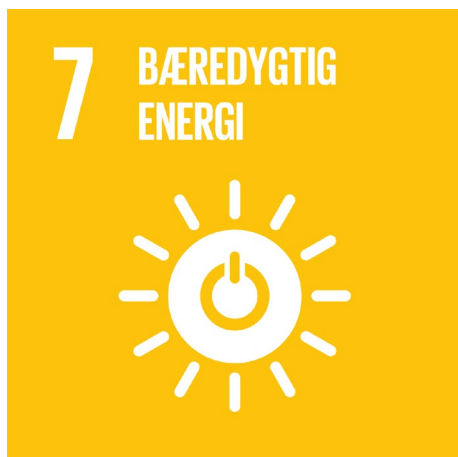
På Roskilde Universitet er der sat et system op, som konstant holder øje med vandtrykket i hver enkelt bygning. Hvis vandtrykket pludselig falder, fx som følge af en lækage på et vandrør, afbryder systemet automatisk vandtilførslen til bygningen via den afbryder, som alle bygningerne på campus har installeret på hovedvandrøret. På den måde stoppes vandspildet med det samme, frem for at vandet står og fosser ud, indtil lækagen opdages. Hvilket potentielt kunne være en hel nat eller flere dage, hvis lækagen opstår hhv. om aftenen eller i en periode hvor campus er lukket.

⚙ Ny belægning giver mindre vand til kloak

RUC er i 2020 påbegyndt det store projekt med at foretage oprettende vedligeholdelse på al belægning på campus. Belægningsprojektet er resultat af mange overvejelser omkring bæredygtighed, heriblandt vand. Den nye belægning vil medføre, at der ledes mindre regnvand til kloakken og mindsker belastningen af spildevandsanlæggene og bidrager til produktionen af grundvand, til gavn for både drikkevandsreservoirerne og de grundvandsafhængige vandløb og søer.²⁸

🔍 Anholts ørkenvand

Øen Anholt, som ligger midt i Kattegat, indvinder sit drikkevand fra 'Ørkenen', som er et fredet område bestående af flade sten, grus og sand, som aldrig har været opdyrket, og dermed er der ikke mulighed for forurening af drikkevandet fra pesticider og gødning. Drikkevandet på Anholt har dog væsentligt mindre kalk og saltindhold, end drikkevandet i Danmarks større byområder. Niels Schrøder, Docent emeritus på Institut for Naturvidenskab og Miljø på Roskilde Universitet, har forsket i hvorfor Anholts drikkevand er så anderledes fra resten af Danmarks. I sin forskning har Niels Schrøder undersøgt pæleo-hydrologien af både Anholt og dele af Sjælland, samt afhængigheden af havvandstanden i Kattegat gennem tiden.²⁹

Tema: Verdensmål 7 - Bæredygtig energi

Temaet kan handle om adgang til prisoverkommelig, pålidelig, bæredygtig og moderne energi. Planlægning, forvaltning, etablering og monitorering af bæredygtige energikilder såsom vind-, sol-, geotermisk-, tidevands-, nedbørs- og bølgeenergi og den dertil hørende infrastruktur.

⚙️ + 👤 ESCO energioptimeringsprojekt

I 2015 påbegyndte RUC, sammen med Bygningsstyrelsen og Siemens, statens dengang største energioptimeringsprojekt med ESCO som projektform. I den forbindelse blev der etableret nye vvs-installationer, nyt ventilationssystem, nye fjernvarmecentraler og 6.500 m² solceller. Dertil er der blevet afholdt kurser i optimering af bygningsbrug for driftspersonalet. Det har resulteret i en markant nedsættelse af RUC's samlede energiforbrug.³⁰

⚙️ Udendørs LED belysning med natsænkning

RUC er i 2020 påbegyndt det store projekt med at foretage oprettende vedligeholdelse på al belægning på campus. Belægningsprojektet er resultat af mange overvejelser omkring bæredygtighed, heriblandt energi. I forbindelse med belægningsprojektet udskiftes også udendørsbelysningen i de berørte områder. Lyskilderne udskiftes til LED med natsænkning, som reducerer elforbruget – og dermed også CO₂-aftrykket for campus.³¹

⚙️ Energieffektiv laboratoriebygning

Laboratoriearbejde har traditionelt set et højt energiforbrug, men RUC's laboratoriebygning (bygning 28) fra 2014 er bygget, så den overholder kravene for lavenergiklasse 2015. Det er lykkedes at sænke den mængde energi, der bruges på procesventilation gennem bl.a. optimering af stinkskebe, central styring af lys og temperatur samt installation af 265 m² solceller på bygningens tag.³²

🔍 Miljø, Energi, Transport, Regulering, Innovation og Klimapolitik (METRIK)

Forskningen i Metrik adresserer samspillet mellem samfundsudvikling og teknologiudviklingen med særligt fokus på problemstillinger, der omhandler miljø, energi, natur og ressourcer. Forskere i gruppen arbejder tværfagligt, søger strategisk læring og er handlingsorienteret med forskning i og for bæredygtig udvikling inden for transport, energi, landbrug, byggeri, industri og turisme. Forskningen i gruppen går ofte på tværs af det samfundsvidenskabelige og de naturvidenskabelige/tekniske hovedområde, eksempelvis relateret til studier af implementering af vedvarende energi, hvori teknologisk indsigt omkring ressourcestrømme og teknologivurderinger kobles med samfundsvidenskabelig viden om regulering og planlægning. Der arbejdes både med kvalitative data og kvantitative data herunder laboratorieforsøg og -analyser.

Forskningen i Metrik gruppen ansues inden for tre strategiske felter:

- Omstilling til en ressourceeffektiv, grøn og konkurrencedygtig lavemissionsøkonomi
- At beskytte og bevare naturkapital
- Beskyttelse mod miljørelaterede belastninger og risici for deres sundhed og trivsel³³

Tema: Verdensmål 8 - Anstændige jobs og økonomisk vækst

Temaet kan handle om vedholdende, inkluderende og bæredygtig økonomisk vækst, fuld og produktiv beskæftigelse og anstændigt arbejde til alle. Planlægning, forvaltning, sikring, monitorering og udvikling på områder som økonomisk vækst, øgede beskæftigelsesmuligheder, reduktion af uofficiel beskæftigelse og lønforskel mellem kønnene samt fremme af trygt og sikkert arbejdsmiljø.

Inkluderende vækst i Etiopien

Forskningsprojektet 'Decent Work and GVC-based Industrialization in Ethiopia' (EthApparel), med Lindsay Whitfield, professor (MSO) ved Roskilde Universitet, som forskningsleder, vil undersøge, hvad man kan lære af Etiopiens erfaringer, som kan føre til bedre arbejdsbetingelser og højere lønninger til arbejderne i en kontekst af løbende forandringer i den globaliserede tøj- og tekstilindustri og specifikke forhold i Etiopien.³⁴ EthApparel har modtaget 10,3 mio. kr. fra Danida, som er et aktivitetsområde under Udenrigsministeriet, der bidrager til at bekæmpe fattigdom, fremme bæredygtig vækst og stabilitet samt sikre alle lige rettigheder og muligheder i udviklingslandene.³⁵

Uddannelse i Arbejdslivsstudier

Arbejde fylder en stor del af alle menneskers liv. På bachelorfaget Arbejdslivsstudier beskæftiger de studerende sig med arbejde som en afgørende menneskelig aktivitet og arbejdslivet som en vigtig del af vores levede liv: Det udviklende arbejde, det grænseløse arbejde, arbejdsmiljø, beskæftigelsespolitik, integration på arbejdspladsen, ligestilling, arbejdspladslæring og -kommunikation, medarbejderinvolvering og personaleledelse. Faget giver en grundig introduktion til arbejdets historie, begrebet arbejde og de forandringer der sker med arbejdet i disse år – et skift fra industrisamfund til videnssamfund. Der er fokus på hvad det betyder for forskellige faggrupper og deres arbejde og faget studerer arbejdspladsen som et fysisk og socialt fænomen. Arbejdslivsstudier som bachelorfag kan læses videre på kandidatniveau, hvor faget kan kombineres med et andet fag i en kandidatuddannelse.³⁶

Socialt iværksætteri på RUC

Hen over sommeren 2020 startede et nyt projekt om socialt iværksætteri op på RUC. I'mpACT er et innovationsprojekt, der skal udvikle et koncept for kompetence- og udviklingsmiljøer inden for impact iværksætteri og innovation.³⁷ Ambitionen er at udvikle et generisk koncept for et kompetence- og læringsmiljø med særligt fokus på social- og miljømæssig innovation og socialt iværksætteri, og der vil særligt være fokus på udvikling af demokratisk ledede organisationer, tværsektorielle samarbejder (herunder socialøkonomiske virksomheder) og studenterinvolvering.³⁸ I'mpACT projektet, med Katia Dupret, lektor og ph.d. på RUCs Institut for Mennesker og Teknologi, som project lead, udvikles af Konsulenthuset for Socialøkonomi, Roskilde Universitet og Bragt Galmez Studio med støtte fra Innovationsdistrikt Sjælland, Udvalget for Vækst, Erhverv og Globalisering i Roskilde Kommune samt Den Socialøkonomiske Pulje i Roskilde Kommune. Projektet gennemføres i perioden april – december 2020, hvorefter konceptet forventes at blive etableret og forankret i forskellige sammenhænge. RUC vil være case for test af konceptet, som gennemføres i efteråret 2020 med forskellige forløbsaktiviteter målrettet studerende og socialøkonomiske virksomheder.³⁹

Master i socialt entreprenørskab + Social Entrepreneurship and Management (international)

Masteruddannelsen henvender sig til dem, der vil have teoretiske og praktiske redskaber til at udvikle og gennemføre sociale, innovative indsatser på tværs af samfundets offentlige sektor, private sektor og ikke mindst det civile samfund. Indsatserne kan være idéer, produkter, services og forretningsmodeller, som bidrager til at løse et socialt,

samfundsmæssigt problem, så effekten både kan mærkes og måles. En Master i Socialt Entreprenørskab giver teoretisk og praktisk viden, så den studerende kan planlægge, udvikle og professionalisere indsatser for social innovation. Den studerende får et videnskabeligt grundlag for at analysere sociale indsatser og deres rolle i en samfundsmæssig sammenhæng, og får et skærpet blik for de forskellige politiske og økonomiske interesser, der ofte er involveret. Det særlige ved uddannelsen er, at der sættes en streg under det sociale. Det betyder, at innovation og forandring har fokus på at gøre en konkret forskel for mennesker, og altid sættes i et etisk, kritisk og læringsmæssigt perspektiv. Med en Master i Socialt Entreprenørskab får den studerende værktøjer til at bruge social innovation som en væsentlig faktor i udviklingen af det danske velfærdssamfund.⁴⁰

9 INDUSTRI, INNOVATION OG INFRASTRUKTUR

Tema: Verdensmål 9 - Industri, innovation og infrastruktur

Temaet kan handle om robust infrastruktur, inkluderende og bæredygtig industrialisering og innovation. Planlægning, forvaltning, finansiering, udvikling, etablering, implementering, monitorering og sikring af infrastruktur såsom transportnet, forsyningsnet og mobile opkoblingsnet. Udvikling og undersøgelse af innovation som disciplin og proces herunder ideudvikling og diffusion. Videnskabelse gennem grundlagsskabende og strategisk forskning som innovationskatalysator.

⚙️ "Vi cykler til arbejde"-kampagne

Hvert år deltager RUC i Danmarks største motionskampagne "Vi cykler til arbejde".⁴¹ Den årlige kampagne er organiseret af Cyklistforbundet og biotekvirksomheden Gubra, og kampagnen varer hele maj måned.⁴² I 2020 blev den dog, grundet Corona, afholdt i september måned i stedet. Formålet med kampagnen er at få så mange som muligt til at cykle så mange dage som muligt.⁴³ Medarbejdere deltager i hold og samler point hver dag, der cykles på arbejde, eller cykles til kollektiv transport på vej til arbejde.⁴⁴ Kampagnen opfordrer dermed ikke kun til at dyrke mere motion i hverdagen, men også til at benytte klimavenlige transportmidler.

🔍 + 👥 Klimavenlig asfalt

I 2020 påbegyndte regeringen asfalteringen af 156 kilometer af statsvejnettet med ny, klimavenlig asfalt.⁴⁵ Asfalten er udviklet siden 2011 af Vejdirektoratet og NCC i to forskningsprojekter, begge ledt af Jeppe Dyre, som er professor i fysik på Roskilde Universitet. Asfalten er udarbejdet i samarbejde med den franske analog til vejdirektoratet IFSTTAR, DTU, det tyske dækfirma Continental, Greenwood Engineering og konsulentfirmaet AfterMath. Holdbarheden, slidstyrken og køreegenskaberne for den nye, klimavenlige asfalt er blevet testet på i alt 50 kilometer vejstrækning flere steder i landet og resultaterne er lovende. Den specialblandede asfalt vil være en stor gevinst for borgere og virksomheder, som tilsammen forventes at spare ca. 40 mio. kr. i brændstof for hver million kroner, der investeres i den nye belægning. Samtidig vil trafikstøjen blive reduceret, og så vil der være store klimagevinster at hente ved at nedbringe CO₂-udledningen fra vejtrafikken.⁴⁶

Tema: Verdensmål 10 - Mindre ulighed

Temaet kan handle om ulighed i og mellem lande. Planlægning, forvaltning og lovgivning for at mindske ulighed i indkomst, magt og muligheder. Afskaffelse af diskriminerende love, politikker og skikke. Etablering af lovgivning, politikker og foranstaltninger, såsom finans-, løn- og socialpolitikker, som fremmer og styrker social, økonomisk og politisk inddragelse. Facilitering og fastholdelse love og politikker som sikrer velordnet, sikker og ansvarlig migration og mobilitet af mennesker og varer i og mellem lande.

🔍 Interkulturelle studier

Interkulturelle Studier er en forskningsgruppe, hjemmehørende på Institut for Kultur og Kommunikation, der arbejder i grænsefladen mellem samfunds- og humanistisk videnskab. Her studeres kulturmøder og kulturel kompleksitet ved at udforske forskelle og magt, lokalt og globalt, og i relation til tid og sted. Gruppens forskningstilgange trækker på perspektiver, teorier, metodiske overvejelser og analytiske praksisser, der omfatter et bredt spektrum af kilder, discipliner og teoretiske paradigmer. Forskningsgruppen er særligt optaget af at udforske processer, der bidrager til forskelssætninger, andetgørelser og hierarkiseringer, og som er baseret på forskelsmarkører (og deres intersektioner) i form af etnicitet, 'race', køn, sprog, religion, klasse og natur/kultur mv.⁴⁷

👥 Medlem af 'Kommission for 2. generationsreformer'

Finansministeriet har i efteråret 2020 nedsat 'Kommissionen for 2. generationsreformer, de nye reformveje', der blandt andet skal komme med forslag til, hvordan beskæftigelsen bliver løftet, mens uligheden bliver mindsket. 'Kommission for 2. generationsreformer' skal fungere frem til 2022 og består af syv medlemmer, som skal rådgive regeringen i forhold til den samlede dagsorden om 2. generationsreformer. Professor Jon Kvist, fra Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv på Roskilde Universitet, er blevet udpeget som medlem af kommissionen. Den nye reformkommission skal være med til at sætte en retning for, hvordan fremtidens udfordringer løses i forhold til uddannelses- og jobmuligheder. Kommissionens arbejde skal koncentrere sig om bedre uddannelse for alle, flere i job og flere og bedre job.⁴⁸

⚙️ Specialpædagogisk støtte (SPS)

Nogle studerende kan have behov for særlig støtte i forbindelse med deres studie grundet fx funktionsnedsættelse, diagnose, lidelse eller handicap. Specialpædagogisk støtte er en lovbestemt støtteordning, som går ud på at kompensere de studerende med behov for særlig støtte, så de kan studere på lige vilkår med deres medstuderende. RUC's Særlig Vejledning i Studie- og Karrierevejledningen hjælper studerende med at afdække deres støttebehov, samt med at søge om og iværksætte støtten på de studerendes vegne.⁴⁹

⚙️ Bedre adgangsforhold og tilgængelighed for kørestolsbrugere

RUC er i december 2020 påbegyndt det store projekt med at foretage oprettende vedligeholdelse af al belægning på campus. Med i planen er den belægningen vil blive oprettet til nuværende byggestandarder, herunder også for adgangsforhold og tilgængelighed, så det bliver nemmere for fx kørestolsbrugere at begive sig rundt på campus.⁵⁰

Tema: Verdensmål 11 - Bæredygtige byer og lokalsamfund

Temaet kan handle om inklusion, sikring, robusthed og bæredygtighed i byer, lokalsamfund og bosættelser. Planlægning, forvaltning og styring af bolig- og transportsystemer i byer og lokalsamfund, herunder også slum. Fokus på blandt andet luftkvalitet, adgang til kollektive transportmuligheder, åbne, offentlige steder og grønne rum. Beskyttelse af kultur- og naturarv.

🔍 Forskning i inddragende byomdannelse

Optimale vilkår for byliv. Attraktive provinsbyer, der bærer præg af et engageret lokalsamfund. I et nyt EU-forskningsprojekt stiller forskere fra RUC skarpt på, hvad der skal til for at skabe vellykket byomdannelse. Formålet med projektet CAPA.CITY har været at udvikle metoder til at møde parcelhusbyers udfordringer igennem bottom-up-samarbejder med indbyggerne. Her er zoomet ind på europæiske parcelhusbyer, der primært har udviklet sig som del af 1960'ernes og 1970'ernes byggeboom. Disse har ofte mødt kritik for at bidrage til en ukontrolleret og ikke bæredygtig byvækst, samtidig med at ændringer i erhvervsstrukturer og indbyggernes hverdagsliv stiller nye krav til revitalisering af bymidterne. I projektet fokuserer forskerne på borgerinvolvering og byudvikling på forskellige niveauer – i boligområder, bymidter og på samlet byniveau.⁵¹

🔍 Center for Natur- og Nationalparkforskning (CNNF)

Center for Natur- og Nationalparkforskning (CNNF) beskæftiger sig med de geografiske, økonomiske, politiske og ideologiske rammer som de forskellige parktyper udvikler sig under. Vi vil søge at udfordre de forestillinger som udvikler sig omkring de forskellige parktypers rolle, bl.a. gennem forslag til udvikling af nye parktyper og analyser af parkernes rolle for udviklingen af arealanvendelse og forvaltning af de områder, der ligger uden for parkerne. En bærende idé for centrets arbejde vil være opfattelsen af en natur- eller nationalpark som et 'eksperimentarium' for integreret flersidig bæredygtig arealplanlægning og -forvaltning. Det er formålet med Center for Natur- og Nationalparkforskning at fungere som tværvideenskabeligt grundlag for en forskning-, undervisningsmæssig-, og formidlingsmæssig indsats rettet mod natur- og nationalparker. Center for Natur- og Nationalparkforskning formidler kontakt mellem forskere og studerende på den ene side og eksterne interessenter på den anden. Forskning og undervisning retter sig i CNNF-regi mod både kulturelle, samfundsmæssige og naturrelaterede aspekter af forskellige parktyper.⁵²

🔍 Smart Urban Intermediaries gør en forskel i urbane lokalområder

Forskningsprojektet anlægger et samfundsvidenskabeligt perspektiv på forskningen vedrørende "Smart cities", der primært har fokus på teknologi og data. Det betyder, at der sættes fokus på, hvordan lokale aktører, som kaldes 'Smart Urban Intermediaries' (SUIs) arbejder, når de får ting til at ske i lokal områder. Projektet har fulgt 40 SUI'er i Glasgow, Birmingham, Amsterdam og København, samt der har været iværksat "Transliving Labs" i Krakow og Lisabon. Projektet viser, at SUI'er medvirker til at fremme social innovation der forbedrer folks liv og skaber en positiv udvikling på lokalt niveau. I forskningen benævnes sådanne processer som 'social resiliens', der karakteriserer lokal områders evne, til at takle og samarbejde om lokale aktuelle og presserende problemstillinger. Projektet udføres som et samarbejde med Roskilde Universitet, Tilburg University, The University of Edinburgh og Birmingham. Lektor og ph.D Annika Agger står for den danske del af projektet.⁵³

+ Selvkørende busser

Roskilde Universitet deltager i et forskningsprojekt om selvkørende busser, som i fremtiden skal fragte passagerer direkte fra den nye letbane til døren af deres arbejdsplads eller hjem. Med de selvkørende busser vil busserne kunne køre oftere og på strækninger, som ellers ikke er rentable at have dækket af bemandede busser. Busserne bliver testet i to udvalgte områder; først på Danmarks Tekniske Universitets (DTU) Campus i Lyngby og siden hen i Albertslund. Begge områder ligger i Loop City, der er et af Danmarks største byudviklingsområder, som dækker de ti kommuner hovedstadens 28 kilometer lange letbane kommer til at køre igennem. Forskningsprojektet er et samarbejde mellem DTU, Loop City, Gate 21, Gladsaxe Kommune, busoperatøren Nobina Technology, IBM, RUC og Albertslund Kommune og er støttet af EU-programmet 'Urban Innovative Actions'.⁵⁴ Busserne starter testkørsel på DTU Campus i starten af 2021 og 6 måneder frem.⁵⁵

Plan, By, Proces

På Plan, By og Proces beskæftiger den studerende sig med byplanlægning, der bygger på sociale, økologiske og demokratiske værdier. Den studerende får mulighed for at arbejde med planlægningen inden for klima- og miljø, demokratisk bæredygtighed og social inklusion, mobilitet og bosætningsmønstre. Faget er en sociologisk, samfundsvidenskabelig og tværfaglig tilgang til byplanlægning. Den studerende får både et teoretisk og praktisk kendskab til byplanlægning og dets aktører, og lærer en lang række metoder til at analysere dine omgivelser og agere kritisk og konstruktivt som planlægger. Den studerende får en tværfaglige profil, der er et stærkt udgangspunkt for at skabe bæredygtig, visionær og inkluderende udvikling og planlægning af lokalsamfund, byer og regioner. Plan, By og Proces som bachelorfag kan læses videre på kandidatniveau, hvor faget kan kombineres med et andet fag i en kombinationskandidatuddannelse, eller læses som en fagintegreret etfagskandidat. Derudover giver Plan, By og Proces som bachelorfag også mulighed for at læse Nordic Urban Planning Studies, som er en fagintegreret etfagskandidatuddannelse.⁵⁶

+ Fælles Nordic Urban Planning Studies kandidatuddannelse

Nordisk urban planlægning er på det seneste blevet fokus for stigende interesse fra urbanister verden over, som søger at lære fra innovative tilgange til bæredygtighed, levedygtighed, mobilitet, 'smart' cities, selvstændiggørelse, velfærd og meget mere. Denne internationale, fælles kandidatuddannelse tilbyder en unik mulighed for at studere sådanne tilgange til byplanlægning og urbant liv i en global kontekst med ledende forskere fra universiteter fra Roskilde (Danmark), Malmö (Sverige) og UiT, The Arctic University of Norway, i Tromsø. Ved at skifte mellem de forskellige universiteter vil den studerende udvikle internationale og tværfaglige perspektiver på urban planlægning og udvikling. Den studerende vil også tilegne sig kompetencer til at arbejde kollaborativt og fantasifuldt med diverse lokalsamfund, organisationer, virksomheder og kommuner. Gennem udførelsen af egen forskning, i grupper eller individuelt, vil den studerende få erfaring med kvalitative og kreative metoder såvel som teknikker til rumlig visualisering og geografiske informationssystemer. Den studerende vil endvidere modtage førstehåndsindsigt i planlægningsproblematikker og potentielle løsninger. Nordic Urban Planning Studies kandidatuddannelsen udbydes på de tre universiteter i Roskilde, Malmö og Tromsø, og den studerende har mulighed for at tage kurser på alle tre. Ved gennemførelse af uddannelsen får den studerende en fællesgrad ("joint degree") fra alle tre universiteter.⁵⁷

Tema: Verdensmål 12 - Ansvarligt forbrug og produktion

Temaet kan handle om bæredygtigt forbrug og produktionsformer/-mønstre. Planlægning, forvaltning, lovgivning, udvikling og implementering af tiltag, tilgange og processer for at forbedre ressourceeffektiviteten, reducere affaldsmængden og udbrede bæredygtige tiltag, tilgange og processer på tværs af alle økonomiens sektorer fx cirkulær økonomi.

+ Genanvendelse af byggematerialer

Byggesektoren står for op mod en tredjedel af alt affald i Danmark, og denne tredjedel rummer et stort potentiale for langt større genanvendelse. Der er en EU-politik om, at 70% af alle byggematerialer skal genanvendes i 2020 - men her tænker man kun genanvendelse som nedknusning, altså til brug som fyld i eksempelvis veje og anlæg, i stedet for at affaldet blive genanvendt som deciderede byggematerialer. Thomas Budde Christensen, lektor i miljø og innovation på RUC, og hans samarbejdspartnere, Region Hovedstaden og Danmarks grønne tænketank CONCITO, har sat sig mål, der ligger ud over de gældende EU-mål for, hvor meget der skal genanvendes - og hvordan. I 'Partnerskab for Cirkulære Kommuner' arbejder de på at udvikle procedurer og metoder til lettere at genbruge byggematerialer, både for private og for byggebranchen, så de mange byggematerialer, som faktisk kan genbruges, bliver taget forsigtigt ned og genbruges igen i nye byggeprojekter. Lige nu er der demonstrationsprojekter i gang en række steder i Danmark, bl.a. på Bornholm, i Høje-Taastrup og i Roskilde.⁵⁸

Genbrug af byggematerialer

RUC er i december 2020 påbegyndt det store projekt med at foretage oprettende vedligeholdelse af al belægning på campus. Under arbejdet vil de eksisterende materialer blive genbrugt i det omfang det er muligt, og andre byggematerialer standardiseres, så affaldsmængden forbundet med byggeriet mindskes.⁵⁹

Tema: Verdensmål 13 – Klimaindsats

Temaet kan handle om klimaforandringer og deres konsekvenser. Planlægning, forvaltning og lovgivning for at modvirke, tilpasse, afbøde og begrænse konsekvenserne af klimaforandringer. Resiliens og robusthed af byer og regioner, særligt kystnære områder og østater. Status på klimaforandringer, klimaantropologi, feedback mekanismer og tipping points.

⚙ Klima- og miljøregnskab

I 2020 fik RUC udarbejdet i klima- og miljøregnskab i samarbejde med konsulentvirksomheden NIRAS. Her udregnes RUC's CO₂ aftryk for scope 1, 2 og 3, som dækker over hhv. direkte emissioner forårsaget af afbrænding af brændsler, indirekte emissioner relateret til energiforbrug og indirekte emissioner i materiel og offentlig transport. Derudover er også RUC affaldsmængder og håndtering analyseret, samt mulighederne for at reducere RUC's spildevandmængde. Klima- og miljøregnskabet vil danne rammen for fremtidige anbefalinger om tiltag, hvorigen gennem RUC's klima- og miljøaftryk kan mindskes gennem drifts- og adfærdsændringer.⁶⁰

🎓 Kandidat i Environmental Risk

Environmental Risk er en tværfaglig tilgang til at analysere og løse miljømæssige problemstillinger. Selvom der lægges vægt på naturvidenskabelig teori og metode, inkluderer uddannelsen også elementer fra samfundsvidenskab med fokus på fremgangsmåde for risikovurdering af faktiske miljømæssige problemer. Den studerende lærer at forstå og vurdere komplekse miljømæssige problemstillinger ved brug af relevante værktøjer og teknikker fra flere videnskabelige discipliner. Uddannelsen dækker emner som vurdering af miljømæssig risici i forbindelse med naturkatastrofer, såsom vulkanudbrud, jordskælv, jordskred og oversvømmelse, såvel som vurdering af teknologier og kemikalier som potentielt kan forårsage skade på økosystemer, dyr og human sundhed. Den studerende tilegner sig kompetencer til professionelt at implementere miljømæssig lovgivning og regulatoriske programmer og at fremsætte dybdedeborede anbefalinger til fremtidig bestemmelser. Den studerende bliver øvet i at analysere rumlige mønstre og relationer, som kan opstå i en miljømæssig kontekst, og vil være i stand til at identificere og artikulere problematikker inden for kernerdiscipliner af Environmental Risk, særligt ecotoxicology, population og system økologi, miljømæssig forvaltning, miljømæssig historie, naturlige systemer og ressourceforvaltning. Environmental Risk er en fagintegreret etfagskandidatuddannelse.⁶¹

🎓 Teknologisk samfundsvidenskabelig planlægning (TekSam)

På bachelorfaget TekSam - miljøplanlægning lærer den studerende at analysere miljøproblemer og finde innovative løsninger samt at forstå, hvordan teknologi, planlægning og lovgivning kan påvirke miljøproblemerne. På et tværfagligt grundlag får den studerende en omfattende indsigt i problemstillinger, planlægningsmetoder og reguleringsformer inden for miljøområdet. I projektarbejdet kan den studerende vælge at fordybe sig i fx vedvarende energi, naturplanlægning, cirkulær økonomi, klimatilpasning, transportplanlægning eller miljøbistand og på kurser præsenteres den studerende for teorier og metoder inden for politikdannelse, regulering og planlægning, omstillingsprocesser, participation, teknologianalyse og miljøvurdering. TekSam som bachelorfag kan læses videre på kandidatniveau, hvor faget kan kombineres med et andet fag i en kombinationskandidatuddannelse, eller læses som en fagintegreret etfagskandidat.⁶²

Tema: Verdensmål 14 - Livet i havet

Temaet kan handle om bæredygtig brug af verdens have og deres ressourcer. Planlægning, forvaltning, etablering, udvidelse, monitorering og bevaring af beskyttede områder for marin biodiversitet. Love og traktater, som fremmer forsvarlig brug af havenes ressourcer og mindske eller forhindrer overfiskeri, forsurening af havene og eutrofiering af koraler som følge af klimaforandringer.

🔍 Kortlægning af mikroplastik

Miljøbiologerne Kristian Syberg, Annemette Palmqvist og Monica Hamann Sandgaard fra Roskilde Universitet var i efteråret 2020 på forskningstogt ombord på havundersøgelsesskibet Dana. Sammen med kolleger fra det tværfaglige forskningscenter Marine Plastic har de tre RUC-forskere deltaget i Danmarks hidtil største undersøgelse og kortlægning af mikroplastik. I løbet af den 8 dage lange ekspedition har Kristian, Annemette og Monica sammen med deres kolleger arbejdet i skiftehold døgnet rundt for at sikre nye data om plastikforurening i de danske farvande. Forskningen forventes at kunne give et indblik i, hvordan det påvirker havmiljøet, når genstande af plastik nedbrydes til nærmest usynligt mikroplastik, der opsluges i havet og til sidst kan ende i levende organismer og blive del af fødekæden. Prøverne fra dyr indsamlet i vandsøjlen og på havbunden skal nu analyseres for plastikforurening i Roskilde Universitets laboratorier.⁶³

🔍 Nyt forskningscenter for et grønt, innovativt og bæredygtigt maritimt miljø

I januar 2021 åbner det nye forskningscenter Center for Maritim og Marin Forskning på Roskilde Universitet. Det tværfaglige center skal samarbejde med maritime erhverv og det maritime miljø, som ifølge en rapport udarbejdet for Søfartsstyrelsen, direkte og indirekte står for 3,4 procent af beskæftigelsen i Danmark. Forskningscentrets fokus vil være at bidrage til at sikre et grønt, bæredygtigt og innovativt maritimt miljø i Danmark. De maritime erhverv dækker blandt andet over fiskeri, transport, havne, og havvindmølleparker. Center for Maritim og Marin Forskning er tværfagligt og trækker på flere forskningsmiljøer på tværs af Roskilde Universitet, og centeret vil desuden samarbejde med eksterne partnere fra private virksomheder og organisationer, offentlige institutioner og ngo'er. Forskningen vil blive udfoldet i både større forskningsprojekter og i problemorienterede projekter for studerende. Centeret indgår som en del af partnerskabet Maritime Research Alliance, som samler maritime uddannelser og forskningsinitiativer på tværs af Danmarks videregående uddannelsesinstitutioner.⁶⁴

Tema: Verdensmål 15 - Livet på land

Temaet kan handle om beskyttelse, genoprettelse og støtte af bæredygtig brug og forvaltning af skove og økosystemer på land, bekæmpelse af ørkendannelse, standsning af udpining af jorden og tab af biodiversitet. Planlægning, forvaltning, bevaring, etablering, genetablering, monitorering, beskyttelse og udvikling af flora og fauna i økosystemer på land og i ferskvand, såsom skove, vådområder, bjerge og tørrområder.

🔍 + 🧑 + 👤 57.000 skoleelever kortlægger plastikforurening i Danmark

For at kende mere til omfanget af plastikforureningen iværksatte det nationale naturfagscenter Astra sammen med MarinePlastic *Masseeksperimentet*, hvor 57.000 danske skolebørn over hele landet i oktober 2019 gik sammen om at indsamle og identificere plastikaffald i syv forskellige naturtyper i Danmark - et arbejde, det ellers ville være umuligt at udføre på samme skala. Noget af det, der er nyt ved den måde, børnene indsamler plastik på, er at de ikke kun samler ind ved kysterne. I Masseeksperimentet bliver der samlet affald i syv forskellige naturtyper, og på den måde vil man opnå helt ny viden om, hvor meget plastikaffaldet spreder sig i miljøet. Den videnskabelige spydspids for projektet, Kristian Syberg, er lektor i miljørisiko ved Institut for Naturvidenskab og Miljø på RUC og talsmand for MarinePlastic; et tværfagligt center, som forsker i plastikforurening i verdenshavene og som tæller forskere fra bl.a. RUC, DTU, Nationalmuseet og Aalborg Universitet. Børnene bruger timer på at samle og analysere plastik i den danske natur. Herfra er det Kristian Sybergs opgave at analysere det kolossale datasæt, der kommer ud af arbejdet. Udover at det ikke ville være praktisk muligt at indsamle så store datamængder selv, har det været interessant, hvordan forståelsen for miljøproblemer vokser frem hos de 'unge assistenter'.⁶⁵

🔍 + 👤 Borgere kortlægger oplevelser i Naturpark Åmosen

Forskere fra Roskilde Universitet inviterer borgere til at udvikle et fælles borgerkort over Naturpark Åmosen med de fortællinger, historier og oplevelser, der knytter sig til landskabet. Onsdag den 19. august 2020 lancerede forskerne, med lektor Thomas Skou Grindsted fra Roskilde Universitet som projektleder, et nyt borgerkort over Naturpark Åmosen, og forskerne inviterede områdets borgere til, de efterfølgende tre måneder, at tage stedet i egne hænder og bidrage med personlige historier om landskabet, naturen og kulturen omkring Åmosen. Initiativet er en del af et stort projekt, der skal formidle Åmosens kulturhistoriske og geologiske værdier i landskabet ved at inddrage borgernes egen viden, fortællinger og oplevelser i området. På lokale biblioteker vil man kunne finde en udstilling om projektet og udfylde et borgerkort. Når borgernes historier er blevet verificeret, vil de dukke op sammen med de andre historier og være frit tilgængelige for alle borgere og besøgende. Forskernes håb er, at de om tre år vil have et borgerkort med en masse spændende fortællinger. Planen er, at borgerkortet vil være offentligt tilgængeligt på naturparkens, kommunernes og turistaktørers hjemmesider.⁶⁶

⚙️ Grønne arealer til gavn for biodiversiteten og højt græs til bier og insekter

RUC er i 2020 påbegyndt det store projekt med at foretage oprettende vedligeholdelse på al belægning på campus. Belægningsprojektet er resultat af mange overvejelser omkring bæredygtighed, heriblandt biodiversiteten. I planerne for belægningen er det tænkt ind, at udearealerne forskønnes og holdes grønne og åbner for at understøtte biodiversitet på campus og i lokalområdet.⁶⁷ På RUC campus får græsset mange steder lov til at vokse sig højt og vildt. Det bliver kun trimmet i kanterne langs stierne, så der ikke er til gene for de gående og cyklende på trafikkanter. Ideen ved at lade græsset vokse er at give bier og insekter bedre og flere levesteder og derigennem understøtte biodiversiteten på og omkring campus.

Tema: Verdensmål 16 – Fred, retfærdighed og stærke institutioner

Temaet kan handle om opbygning af fredelige inkluderende samfund med lige adgang til retssikkerhed. Opbygning af effektive, ansvarlige og inddragende institutioner på alle niveauer. Regeringsførelse nationalt og internationalt. Globalt ansvar. Hvilke mekanismer findes i fx korruption eller samarbejde? Konsekvensberegning af nationale og internationale strategier og policies. Transparens, diktatur, demokrati.

🔍 Forskning i afbødning af uetisk adfærd

Hvordan kan man fremme etisk adfærd på tværs af forskellige lande og kulturer? Nye forskningsresultater fra Kim Sass Mikkelsen, lektor på RUC ved Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv, og hans forskerkollegaer viser, at man bør fokusere på måden, man ansætter folk på, hvis man ønsker en flittig medarbejderstab med høj moral. Forskernes nye undersøgelse viser, at en medarbejder, der er blevet ansat via enten personlige eller politiske kontakter er mere tilbøjelig til at opføre sig uetisk eller amoralsk. Forklaringen kan ifølge Kim Sass Mikkelsen være, at man i mindre grad identificerer sig med jobbet og tjenestemandspositionen, hvis det fx er ens onkel, der har skaffet en jobbet, idet man har gjort en mindre aktiv indsats for at få det. Måske vil man i fremtiden kunne skabe et etik-kodeks med større effekt. Næste skridt for Kim Sass Mikkelsen er at udarbejde og være med til at implementere et helt nyt etik-kodeks i Bangladesh og Nepal i samarbejde med den britiske organisation DFID (det britiske Danida) og den amerikanske organisation Global Integrity.⁶⁸

🔍 Nye perspektiver på normative principper for kriminalisering

Bør handlinger som abort, aktiv dødsbistand og prostitution straffes? Efter hvilke moralske principper bør staten lade sig guide, når den skal beslutte, hvilke handlinger der bør kriminaliseres? Spørgsmål som dette, er fokus i den nye bog 'Why Criminalize? New Perspectives on Normative Principles of Criminalization', som blev udgivet i januar 2020 af Thomas Søbirk Petersen, professor i etik ved Institut for Kommunikation og Humanistisk Videnskab på Roskilde Universitet. Bogen giver en ny kritik af velkendte og centrale principper inden for kriminalisering samt et forsvar for et nytteetisk kriminaliseringsprincip.⁶⁹

🔍 Samfundsforskere på RUC modtager pris for tidsskriftsartikel

Tre forskere fra RUC har modtaget en pris for en tidsskriftsartikel om, hvordan kommuner indretter sig for at skabe mere kollektivt og helhedsorienteret politisk lederskab. Professor Eva Sørensen, professor Jacob Torfing og lektor Tina Øllgaard Bentzen modtog prisen Literati Award 2020 i kategorien Highly Commended for deres artikel 'Institutional design for collective and holistic political leadership', som har været publiceret i 'International Journal of Public Leadership'. Artiklen tager udgangspunkt i problemstillingen, at kommunalpolitikere kan blive begrænset i deres muligheder for at udøve politisk lederskab, fordi de blandt andet kan stå over for en magtfuld borgmester eller en stærk, professionel administration, hvilket står i modsætning til kommunalpolitikere, som er deltidspolitikere. De tre forskere undersøger og sammenligner to danske kommuner, Esbjerg og Hedensted, som på hver deres måde forsøger at imødegå udfordringen ved den måde, de har indrettet deres politiske system på. Prisen til artiklen uddeles af forlaget Emerald Publishing. Kriterierne for prisen er blandt andet, at den kan uddeles for forskning, som sætter aftryk og skaber reel forandring uden for den akademiske verden, og som bidrager med nyt inden for et vidensfelt enten i tilgang eller emne.⁷⁰

Moralsk blindhed i virksomheder og organisationer

Jacob Dahl Rendtorff, professor (mso) i ledelsesfilosofi ved Institut for samfund og erhverv på Roskilde Universitet, udgav i 2020 bogen 'Moral Blindness in Business: A Social Theory of Evil in Organizations and Institutions'. I bogen undersøger Jacob Dahl Rendtorff moralsk blindhed i virksomheder og offentlig administration baseret på Hannah Arendts koncept om ondskabens banalitet i hendes kendte rapport om den Nazi-kriminelle Adolf Eichmanns retssag i Jerusalem i 1961. Moralsk blindhed og ondskab i ledelse er instrumental negativ adfærd påført mennesker som en krænkelse af deres værdighed og menneskelighed. Organisatorisk ondskab i virksomheder, bureaukratier og offentlig administration er analyseret med fokus på lydighed over for autoriteter og systematisk rollekonformitet af ledere og administratorer. Dette inkluderer det kritiske spørgsmål om, hvordan koncepter som banalitet i ondskab og moralsk blindhed kan forklare etisk ufølsomhed og mangel på moralsk forståelse i virksomheder og organisationer.⁷¹

Kandidat i Politik og Forvaltning

Hvordan man bedst kan indrette og udvikle offentlig opgaveløsning? Det er et politisk spørgsmål i bredeste forstand og samtidig det grundlæggende spørgsmål for bachelorfaget Politik og Forvaltning. På bachelorfaget Politik og Forvaltning studeres, hvordan man kan udvikle og løse offentlige opgaver set ud fra politiske, økonomiske, sociologiske og juridiske teorier og metoder. Det gør den studerende i stand til at forstå kompleksiteten i den offentlige administrations funktioner og politiske udfordringer og indgå professionelt i tværfaglige samarbejder om analyse og strategiprocesser. Politik og Forvaltning som bachelorfag kan læses videre på kandidatniveau, hvor faget kan læses som fagintegreret etfagskandidatuddannelse eller som en erhvervskandidatuddannelse.⁷²

Tema: Verdensmål 17 - Partnerskaber for handling

Temaet kan handle om, hvordan man samarbejder med andre sektorer, fagmiljøer og organisationer for at bidrage til en bæredygtig omstilling. Det kan både handle om, hvordan man samarbejder godt, hvordan man opgør værdien af et godt samarbejde, og om hvilke konkrete samarbejder man er del af for at mobilisere kræfterne for at skabe forandring og bidrage til social, økonomisk og miljømæssig bæredygtig omstilling.

Vores mål

I Danmark har vi forpligtet os til at arbejde med FN's 17 Verdensmål, der omhandler alt fra ligestilling, klima til ansvarligt forbrug og produktion. Verdensmålene omfatter 169 delmål og over 200 indikatorer, som er fastsat af FN. Verdensmålene har dog et globalt perspektiv, som kan gøre det til en udfordring at arbejde konkret med dem i nationalt perspektiv. Derfor har Danmarks Statistik og Folketingets 2030-panel igangsat arbejdet med at få udarbejdet supplerende danske indikatorer for verdensmålene. En opgave, som blev vundet af en partnergruppe bestående af Deloitte, Geelmuyden Kiese, Sweco, Dansk Energi Management, Kraka, Aalborg Universitet og Roskilde Universitet.⁷³

Critical Edge Alliance

Roskilde Universitet er initiativtager til Critical Edge Alliance - et universitetsnetværk bestående af otte universiteter fra fem kontinenter, hvor en innovativ tilgang til læring, engagement, tværfaglighed og kritisk tænkning står øverst på dagsordenen.⁷⁴

CEA: Webinar-serie om Verdensmålene

I oktober 2020 afholdt Critical Edge Alliance (CEA) en webinar-serie om Verdensmålene. Her adresserede eksperter, fra CEA medlemsuniversiteter over hele verden, store, globale udfordringer, såsom sociale og økonomiske uligheder, klimaforurening, biodiversitetskollaps, og deres underliggende årsager og sammenhænge. Eksperterne delte deres perspektiv på globale, nationale og lokale udfordringer i en Verdensmålskontekst, præsenterede nye data fra måling af Verdensmålsudvikling i udvalgte regioner og debatterede kritiske problemstillinger og mulige løsninger. Webinar-serien var på i alt tre sessioner som handlede om hhv. planetære grænser, hvordan man måler Verdensmålsresultater og cirkulær økonomi og bæredygtige byer.⁷⁵

CEA: Sommerskole i Verdensmålene

I sommeren 2019 afholdt RUC, i samarbejde med Critical Edge Alliance, et to ugers kursus som en del af RUCs sommerskole. På kurset blev de studerende introduceret til FNs Verdensmål, som diskuteres i teori og praksis ud fra et tværfagligt, forskningsbaseret og kritisk perspektiv, og det undersøges hvordan der kan arbejdes med målene som drivkraft for forandring, social innovation bæredygtighed både lokalt, national og globalt. Kurset gør dermed den studerende i stand til at tilegne sig forskningsbaseret viden om Verdensmålene, hvordan de som rammeværktøj anvendes praksis og mekanismer til monitorering af udvikling og effekt. Gennem Verdensmålenes 'linse' undersøger kurset et udvalg af globale udfordringer såsom migration, fødevarer systemer, bæredygtighed og cirkulær økonomi, urbanisering, social innovation og entreprenørskab. Kurset indeholder både forelæsninger, debatter, organiserede og vejledte workshops, feltudflugter og virksomhedsbesøg og paneldebatter med betydningsfulde ledere og direktører fra det politiske miljø, NGO'er og virksomheder, som arbejder med Verdensmålene.⁷⁶

European Reform University Alliance

The European Reform University Alliance samler fem yngre reformuniversiteter herunder Roskilde Universitet. Reformuniversiteterne er grundlagt for at nytænke, hvad et universitet er og bør være. Alliancens øvrige universiteter er Université Paris 8 (Frankrig), Universität Konstanz (Tyskland), New Bulgarian University (Bulgarien) og The University of the Aegean (Grækenland). Partnerne i The European Reform University Alliance vil skabe et netværk med de samme mål og værdier om eksempelvis tværfaglighed og kritisk tænkning inden for forskning, undervisning og udvikling af institutionerne. Alliancen skal blandt andet være med til at sikre udveksling af innovative undervisnings- og læringsformer, ligesom samarbejdet skal være med til at sikre en bedre studentermobilitet ved at tilbyde studier, som er fleksible, og som kan gennemføres på tværs af Europa. Ambitionerne handler om at skabe et fællesskab for studerende og ansatte – både fysisk og virtuelt - på tværs af universiteterne i de forskellige lande og uddanne en ny generation af kreative europæere, der kan samarbejde på tværs af sprog, landegrænser og fagligheder for at finde nye løsninger på tidens store samfundsmæssige udfordringer.⁷⁷

Strategiske partnerskaber

Roskilde Universitet har som det eneste universitet med hjemsted i Region Sjælland en særlig opgave med at bidrage til regionens udvikling, som vi løfter målrettet. Derfor har vi indgået strategiske partnerskabsaftaler med en række regionale aktører for derigennem at bidrage til at højne Region Sjællands unges uddannelsesniveau, bidrage med kvalificeret arbejdskraft til regionen og bidrage gennem forskning- og samarbejdsprojekter til udvikling af Region Sjælland. Otte partnerskabsaftaler er etableret med, herunder Guldborgsund Kommune, Roskilde Kommune, Næstved Kommune, Sorø Kommune, Region Sjælland, Roskilde Festival, Erhvervsforeninger i Roskilde og Høje-Taastrup og Zealand – Sjællands Erhvervsakademi.⁷⁸

Open Entrepreneurship

Roskilde Universitet arbejder med entreprenørskab for forskere og studerende som en del af det landsdækkende universitetssamarbejde, Open Entrepreneurship. Her er der fokus på at få kommercialiseret forskningsviden, øget antallet af studerende, der starter egen virksomhed og øget antallet af iværksættere der samarbejder med universiteterne. Open Entrepreneurship på Roskilde Universitet er delt op i to hovedaktiviteter:

- RUC Open Entrepreneurship – From Research to Business
- RUC Open Entrepreneurship Lab (Student Startup Hub)⁷⁹

Ph.d.-projekt: Danske kommuners arbejde med FNs Verdensmål

Phd-projekt om danske kommuners arbejde med FN's verdensmål. Projektet er et 3-årigt casestudie der tager udgangspunkt i Gladsaxe, Guldborgsund og Vejles arbejde med verdensmålene. Konkret undersøges det, hvilke drivkræfter og barrierer der er for kommunernes arbejde med at oversætte og samskabe FN's verdensmål. Projektet er samfinansieret af RUC, KL, og de tre kommuner, og har derfor et fokus på at formidle resultaterne løbende over for diverse interessenter.

Ph.d.-projekt: Cross-sector partnerships and the Sustainable Development Goals

Ph.d.-projektet undersøger, hvordan Verdensmål 17 om partnerskaber oversættes til et instrument i Dansk udviklingspolitik. Det belyser de roller og handlinger, som virksomheder, NGO'er og stat forventes og forventer at påtage sig i lys af den måde hvorpå man har oversat mål 17 til konkrete udviklingspolitiske strategier og programmer.

⁸⁰

Referencer

- ¹ <https://ruc.dk/nyheder/forskere-fra-ruc-saetter-fokus-paa-social-baeredygtighed-i-ny-bog>
- ² <https://futureofwork.squarespace.com/conference>
- ³ <https://www.un.org/en/sections/issues-depth/food/index.html>
- ⁴ <https://ruc.dk/nyheder/hungersnoedens-gordiske-knude>
- ⁵ <https://www.psykiatrifonden.dk/viden/fakta.aspx>
- ⁶ <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2018/Den-Nationale-Sundhedsprofil-2017.ashx?la=da&hash=421C482AEDC718D3B4846FC5E2B0EED2725AF517>
- ⁷ https://www.eva.dk/videregaende-uddannelse/tredje-nye-studerende-foeler-sig-stresset?fbclid=IwAR2Qf0k2_Y54kQ6RtClG-5518qK7K_eJxK3dWu-X7BzZETdzs76gC3-FuYg ; <https://rucpaper.dk/2019/11/07/efter-et-halvt-ar-pa-universitetsbaenken-foer-hver-tredje-studerende-sig-meget-stresset/>
- ⁸ <https://intra.ruc.dk/nc/dk/for-studerende/student-hub/student-hub-sys-foldere/ruc-studie-og-karrierevejledning/saerlig-studiestoette-og-specialpaedagogisk-stoette-sps/samtaletilbud/#c85587> ; Nyhedsbrev nr 24 – 28/08 2020
- ⁹ <https://ruc.dk/nyheder/matematik-giver-mere-effektiv-kraeftbehandling>
- ¹⁰ https://ruc.dk/nyheder/millionbevilling-styrket-boerneinddragelse-i-det-familieretlige-system?fbclid=IwAR3nIqFh20bbMRtBrprMufOE1-aL5q_RiVrKq0IZ0fDvFGbFpCbLwKG_M
- ¹¹ <https://ruc.dk/nyheder/100-aar-viden-om-den-spanske-syge-styrker-beredskabet-mod-fremtidige-pandemier>
- ¹² <https://ruc.dk/nyheder/forskere-fra-ruc-skal-myndighedsbetjene-sundheds-og-aeldreministeriet-i-spoergsmaal-om>
- ¹³ <https://ruc.dk/nyheder/min-forskning-giver-kun-mening-hvis-der-i-fremtiden-er-nogle-patienter-der-faar-en-bedre>
- ¹⁴ <https://ruc.dk/master-i-sundhedsfremme>
- ¹⁵ Kort om RUC, juni 2019, s. 12
- ¹⁶ RUC on the go 2020/21, s. 6
- ¹⁷ <https://ruc.dk/research-centre/forskningscenter-problemorienteret-projektlæring>
- ¹⁸ <https://ruc.dk/studiestart-bachelor>
- ¹⁹ <https://ruc.dk/studiestart-bachelor>
- ²⁰ <https://ruc.dk/nyheder/ny-bog-goer-projektgruppen-laerer-og-produktiv-alle> ; RUC on the go, 2020-21, s. 14
- ²¹ RUC on the go 2020/21, s. 40
- ²² <https://ruc.dk/center-socialt-entreprenørskab>
- ²³ <https://ruc.dk/research-centre/center-virtuelle-laeringsteknologier> - egen oversættelse
- ²⁴ <https://ruc.dk/research-centre/center-virtuelle-laeringsteknologier>
- ²⁵ <https://www.facebook.com/rucdk/posts/10157481108860095/>
- ²⁶ <https://ruc.dk/nyheder/ny-bog-giver-et-aktuelt-indblik-i-koensforskningen>
- ²⁷ <https://rucpaper.dk/2020/05/28/ruc-kickstarter-ligestillingsudvalget/>
- ²⁸ RUC on the go, 2020-21, s. 22
- ²⁹ http://www.anholtborgerforening.dk/wp-content/uploads/2019/10/1805997-ap-samlet-sommer-18_LOW.pdf ; <https://www-sciencedirect-com.ep.fjernadgang.kb.dk/science/article/pii/S1040618218302921>
- ³⁰ RUC on the go, 2020-21, s. 23
- ³¹ RUC on the go, 2020-21, s. 22
- ³² RUC on the go, 2020-21, s. 23
- ³³ <https://forskning.ruc.dk/da/organisations/metrik>
- ³⁴ <https://ruc.dk/nyheder/forskningsprojekt-om-inkluderende-vaekst-i-etioapien-modtager-10-mio-kr>
- ³⁵ <https://um.dk/da/danida/>
- ³⁶ <https://ruc.dk/arbejdslivsstudier-paa-roskilde-universitet>
- ³⁷ <https://iaimpact.dk/om-os/>
- ³⁸ <https://imt.clients.ubivox.com/archive/1013709/>
- ³⁹ <https://iaimpact.dk/om-os/>
- ⁴⁰ <https://ruc.dk/master-i-socialt-entreprenørskab>
- ⁴¹ <https://intra.ruc.dk/nc/dk/nyheder-og-kalender/nyt-fra-ruc/vis/article/vi-cykler-til-arbejde-2020/>
- ⁴² <https://www.vcta.dk/om/om-kampagnen/>
- ⁴³ <https://intra.ruc.dk/nc/dk/for-ansatte/service-til-ansatte/ruc-hr/personaletilbud/vi-cykler-til-arbejde-2020/>
- ⁴⁴ <https://www.vcta.dk/om/om-kampagnen/>
- ⁴⁵ <https://www.vejdirektoratet.dk/pressemeddelelse/vejdirektoratet-udlaegger-156-kilometer-klimavenlig-asfalt-i-ar>
- ⁴⁶ <https://ruc.dk/nyheder/klimavenlig-asfalt-udviklet-med-forskere-fra-ruc-skal-udrulles-paa-alle-statsveje>
- ⁴⁷ <https://ruc.dk/research-group/interkulturelle-studier>
- ⁴⁸ https://ruc.dk/nyheder/professor-jon-kvist-udpeget-som-medlem-af-reformkommission?fbclid=IwAR1JW4F7S50dJUCtsABwtFSGoe2k36M_DrJmMhhlqZ3-u2fURmenHRPv2xQ
- ⁴⁹ <https://intra.ruc.dk/nc/dk/for-studerende/student-hub/student-hub-sys-foldere/ruc-studie-og-karrierevejledning/saerlig-studiestoette-og-specialpaedagogisk-stoette-sps/stoettemuligheder-og-sps-specialpaedagogisk-stoette/>
- ⁵⁰ <https://intra.ruc.dk/nc/dk/nyheder-og-kalender/nyt-fra-ruc/vis/article/belaegningsprojekt-paa-ruc-uddybende-version/> ; RUC on the go 2020/21, s. 22
- ⁵¹ <https://ruc.dk/nyheder/ny-forskning-viser-vejen-inddragende-byomddannelse?fbclid=IwAR1CyMNeQ9FFRfo8xTuH2PMDuz7Jnqg7jiQe3DqO8UPIlwZAUkxCKwYBrDo>
- ⁵² <https://ruc.dk/forskningscenter/center-natur-og-nationalparkforskning>
- ⁵³ www.smart-urban-intermediaries.com
- ⁵⁴ <https://www.dtu.dk/nyheder/2018/04/selvkoerende-busser-paa-dtu?id=f3aa6f07-b67d-48d4-8245-602e41902cf6>
- ⁵⁵ <https://www.dtu.dk/nyheder/2020/09/bliv-testpassager-paa-selvkoerende-shuttles?id=e460010a-9934-4096-8b4d-9d4ee0a0e7d4>
- ⁵⁶ <https://ruc.dk/plan-og-proces-paa-roskilde-universitet>
- ⁵⁷ <https://ruc.dk/kandidat/nordic-urban-planning-studies> - egen oversættelse

-
- ⁵⁸ <https://ruc.dk/nyheder/nyt-projekt-byggematerialer-skal-genanvendes>
- ⁵⁹ <https://intra.ruc.dk/nc/dk/nyheder-og-kalender/nyt-fra-ruc/vis/article/belaegningsprojekt-paa-ruc-uddybende-version/>; RUC on the go 2020/21, s. 22
- ⁶⁰ <https://ruc.dk/strategi-profil-og-vaerdier>
- ⁶¹ <https://ruc.dk/kandidat/environmental-risk> - egen oversættelse
- ⁶² <https://ruc.dk/arbejdslivsstudier-paa-roskilde-universitet>
- ⁶³ <https://www.facebook.com/rucdk/posts/1015748503747009>
- ⁶⁴ <https://ruc.dk/nyheder/nyt-center-maritim-og-marin-forskning-paa-ruc?fbclid=IwAR36Nj7V5FMhGRHKGUN9YlPgpGxYc-IBkB6riNGD3Yh8EVTQLXX7ghu9b8>
- ⁶⁵ <https://ruc.dk/nyheder/forsker-faar-57000-forskningsassistenter>
- ⁶⁶ <https://ruc.dk/nyheder/borgere-skal-kortlaegge-oplevelser-i-naturpark-aamosen>
- ⁶⁷ RUC on the go 2020/21, s. 22
- ⁶⁸ <https://ruc.dk/nyheder/ansaettelsesproever-afboeder-uetisk-adfaerd>
- ⁶⁹ <https://ruc.dk/nyheder/nyudnaevnt-professor-hvilke-moralske-principper-skal-begrunde-hvilke-handlinger-der-boer>; <https://forskning.ruc.dk/da/publications/kriminalisering-og-straef-nye-perspektiver-p%C3%A5-kriminaliserings-og->
- ⁷⁰ <https://ruc.dk/nyheder/samfundsforskere-paa-ruc-modtager-pris-tidsskriftsartikel>
- ⁷¹ <https://forskning.ruc.dk/da/publications/moral-blindness-in-business-a-social-theory-of-evil-in-organizati> - egen oversættelse
- ⁷² <https://ruc.dk/bachelor/politik-og-forvaltning>
- ⁷³ Nyhedsbrev nr. 5 – 07/02 2020
- ⁷⁴ <https://www.criticaledgealliance.com/>
- ⁷⁵ <https://intra.ruc.dk/nc/nyheder-og-kalender/nyt-fra-ruc/vis/article/cea-webinar-series-on-the-un-sustainable-development-goals/> - egne oversættelse
- ⁷⁶ <https://ruc.dk/sommerskole-framing-solutions-and-drivers-change> - egen oversættelse
- ⁷⁷ https://ruc.dk/nyheder/ruc-faar-eubevilling-til-innovativ-europaeisk-universitetsalliance?fbclid=IwAR1buXVuHCXSWFgMb49DkdYp28caEd_c2dpirWLKI_ANuE6SMETpmxXutVo
- ⁷⁸ <https://ruc.dk/samarbejde>
- ⁷⁹ <https://open-entrepreneurship.com/>
- ⁸⁰ https://link.springer.com/referenceworkentry/10.1007%2F978-3-319-68845-9_65-1